

NÁVOD NA OBSLUHU A ÚDRŽBU – PLASTOVÁ OKNA A DVEŘE

1. Technický popis oken a dveří

Okna a dveře z plastových profilů GEALAN jsou společností LD OKNA a.s. vyráběny jako 4, 5, 6, 7 komorové. Tyto profily jsou vyvinuty a vyráběny v souladu s požadavky a ustanoveními platných norem jak České republiky, tak i Evropské unie. Zda jde o provedení 4, 5, 6 nebo 7 komorové je odvislé od ujednání ve smlouvě o dílo či kupní smlouvě. Okno či dveře jako celek jsou vytvořeny vhodným uspořádáním rámu včetně odvedení vody, křídla kování, těsnění a zasklení. Rámy se v rozích spojují svařením. Pro zajištění pevnosti a stability se do vnitřku profilů rámu i křídel umísťují výztuhy dle předpisů výrobce GEALAN Fenster-Systeme GmbH.

2. Obecné pokyny pro obsluhu a užívání

2.1. Plastové části výrobků

Plastová okna jsou určena k osazení do vnějších i vnitřních otvorů ve stavebním díle. Vyznačují se zvýšenou odolností proti různým nepříznivým vlivům, především vlhkosti vzduchu, působení povětrnostních vlivů, působení UV záření a podobně.

Rámy oken a dveří jsou konstruovány tak, aby docházelo ke spolehlivému odvádění vody ven z prvku. **Křídla** oken a dveří zajišťují funkci větrání a uzavření (utěsnění) celého prvku pomocí ovládací kliky. Rámy i křídla jsou zpevněny pomocí **ocelových výztuh**, jejichž povrch je chráněn zinkováním. Tyto výztuhy jsou umístěny uvnitř profilů dle předpisů výrobce GEALAN Fenster-Systeme GmbH.

V rozích jsou rámy i křídla svařeny. Ocelové výztuhy uvnitř rámu i křídel spojeny nejsou. **Proto upozorňujeme důrazně na to, že se křídla nesmí zatěžovat přidáváním jakéhokoli závaží** (zavěšování zavazadel či šatstva na ovládací kliku a podobně).

2.2. Povrch plastových částí

Plastové profily GEALAN jsou vyrobeny z materiálů, které ve zvýšené míře odolávají stárnutí a vlivu běžných klimatických podmínek. Bílé a jednobarevné profily jsou probarvené ve hmotě, imitace dřeva (dekory) jsou vytvořeny pomocí folie.

Okna a dveře jsou z výrobního závodu dodávána včetně ochranné folie s logem GEALAN. Tuto folii je nutné nejpozději do tří měsíců od montáže do stavby odstranit, jinak dochází k otisku na plastové povrchy oken a dveří.

Povrch plastových profilů však není odolný proti mechanickému poškození, např. proti vrypům, otlakům a podobně. Dojde-li k mechanickému poškození povrchu plastového okna, jde o vadu zpravidla neodstranitelnou. Proto je nutno chránit povrch oken před mechanickým poškozením a zejména se vyvarovat používání nevhodných prostředků na čištění oken. Pro čištění oken se nesmí používat hrubé čisticí prostředky pracující na bázi abraze nečistot (mechanické drátěnky), dále tekuté drátěnky, organická rozpouštědla (ředidla, benzín), louhy a kyseliny všech druhů. Pro okna barevná nepoužívejte ani k čištění skel žádné přípravky obsahující alkohol (líh). Při styku s plastovým profilem dochází k naleptání jeho povrchu.

2.3. Zasklení a ostatní výplně křídel

Používané výplně křídel (skla nebo různé typy desek) odpovídají všem požadavkům a ustanovením platných norem. Plastová okna se vyznačují dokonalou těsností. Tím je způsobeno, že při nedostatečném větrání interiéru dochází ke stoupání relativní vlhkosti vzduchu nad normové hodnoty, které leží v úseku od 45% do 60%. Pokud se vnitřní vlhkost dostane nad hodnotu 60-65%, dochází především v zimním období ke kondenzaci vodních par na vnitřním povrchu skla eventuelně jiné výplně křídel.

Vznik kondenzátu na vnitřní straně zasklení neznamena špatnou kvalitu této výplně. V naprosté většině případů jde v první řadě o příliš vysokou vlhkost, to znamená, že vlhkostní a teplotní parametry interiéru nejsou ze strany uživatele v pořádku, jak bylo výše popsáno. V tomto případě je nutné otřít kondenzát z křídel a skel a průběžně interiér stavby intenzivně provětrávat. Po ustálení relativní vlhkosti na normálu (mezi cca 45 až 55%) kondenzát z povrchu výplně zmizí. K tomu též další doporučení v oddíle o údržbě oken a dveří.

2.4. Kování výrobků - ovládání a seřízení

Ovládání pohyblivých okenních křídel se provádí pomocí polohovacích klik, které mají jednotlivé polohy přednastavené (klika "zapadá" do určité polohy). Změna jednotlivých funkcí křídel je zajišťována pohybem válečků, které jsou součástí kování křídla, které zajíždí do příslušných protikusů umístěných na rámu prvku v souladu s pohybem kliky. Pootáčením těmito válečky se reguluje velikost tlaku křídla na těsnění v rámu při zavírání křídla. K tomu též obrázky v oddíle údržba oken a dveří.

Křídla oken jsou standardně vybavena polohovací pojistkou, která působí jako opora proti svěšování křídla při zavřeném stavu a dále jako pojistka proti chybnému nastavení ovládací kliky. K tomu viz následující obrázek.

Seřízení polohovací pojistky:

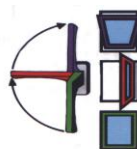
Povolit šroub, pohyblivou část posunout směrem nahoru nebo dolů a šroub utáhnout.

Vrácení polohovací pojistky do středové polohy:

1. Pomocí imbus klíče ztlačit pružinu.
2. Protikus polohovací pojistky dát do středové polohy.

2.4.1. Prvek s křídlem otevíracím a sklápěcím

Poloha kliky dolů	- křídlo je zavřené,
Poloha kliky vodorovně	- křídlo se otevírá,
Poloha kliky nahoru	- křídlo se sklápí,
Poloha kliky šikmo pod 45°	- spárové větrání

Poloha kliky k dlouhodobému větrání místnosti.

Poloha kliky ke krátkodobému větrání (nárazové větrání), nebo pro čištění okenních tabulí. Nenechávat okna bez dozoru!

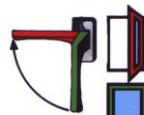
Poloha kliky uzavřeno - místnost bez dozoru, není nutno větrat.

Zvláštní poloha kliky pro provedení se štěrbínovým větráním

2.4.2. Prvek s křídlem otevíracím

Poloha kliky dolů	- křídlo je zavřené
Poloha kliky vodorovně	- křídlo je otevřené
Spárové větrání není možné	

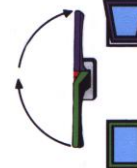
Poloha kliky ke krátkodobému větrání (nárazové větrání), nebo pro čištění okenních tabulí. Nenechávat okna bez dozoru!

Poloha kliky uzavřeno - místnost bez dozoru, není nutno větrat.

Poloha kliky k dlouhodobému větrání místnosti.

2.4.3. Prvek s křídlem sklopným

Poloha kliky dolů	- křídlo je zavřené
Poloha kliky nahoru	- křídlo lze sklopit
Spárové větrání není možné	

Poloha kliky uzavřeno - místnost bez dozoru, není nutno větrat.

Pozor!

Při čištění okna je nutno křídlo ve vodorovné poloze zajistit např. podepřením, aby nedošlo k vylomení ze závěsů.

Velikost tlaku doléhajícího zavíraného křídla na těsnění se reguluje pomocí otočných excentricky osazených zavíracích válečků (viz obrázek). Válečky zajíždí při pohybu kliky křídla do příslušných protilehlých částí na rámu okna, které mají nabíhací hrany. Při správném seřízení je třeba při zavírání klikou vyvinout lehkou sílu, kterou se překoná tření mezi váčkem a protilehlými částmi. Při zavřené poloze se nesmí křídlo jakkoli pohybovat.

V případě, že při zavírání klikou je pohyb kliky zastaven a pro uzavření je zřejmě třeba vyvinout neúměrnou sílu, je nutno křídlo opět otevřít a pootáčením válečků upravit jejich způsob najíždění do protilehlých částí.

2.5. Vyjmutí křídla z rámu a jeho opětovné osazení do rámu

Vyjmutí (svěšení) křídla z rámu je jednoduchá operace, která však vyžaduje dodržení základních postupových kroků. Toto platí obzvláště u velkých křídel, např. balkónových dveří, která mohou vážit více jak 50 kg. Při vyjmutí (svěšení) křídla je nutno nejprve v poloze zavřeno vytáhnout zajišťovací kolík křídelních závěsů, dále okenní kliku dát do polohy „otevřeno“ a křídlo vyjmout. Při opětovném nasazování (zavěšování) křídla je postup přesně opačný.

Pokud si nejste jisti, že seřizování kování a vyjmutí křídla z rámu je ve Vašich silách, doporučujeme toto objednat u nás či u nás autorizované montážní firmy. Za eventuelní poškození způsobené neodborným postupem, neponeseme žádnou odpovědnost!

Zvedání popř. spuštění křídla na nůžkách:

šestihřanný klíč.
Úhelníkové nůžky
šestihřanný klíč M4.

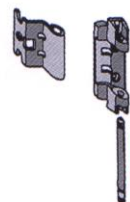
Přítlak křídla na nůžkách:

šestihřanný klíč M4.

Nastavení spodního rohového ložiska i přítlak:

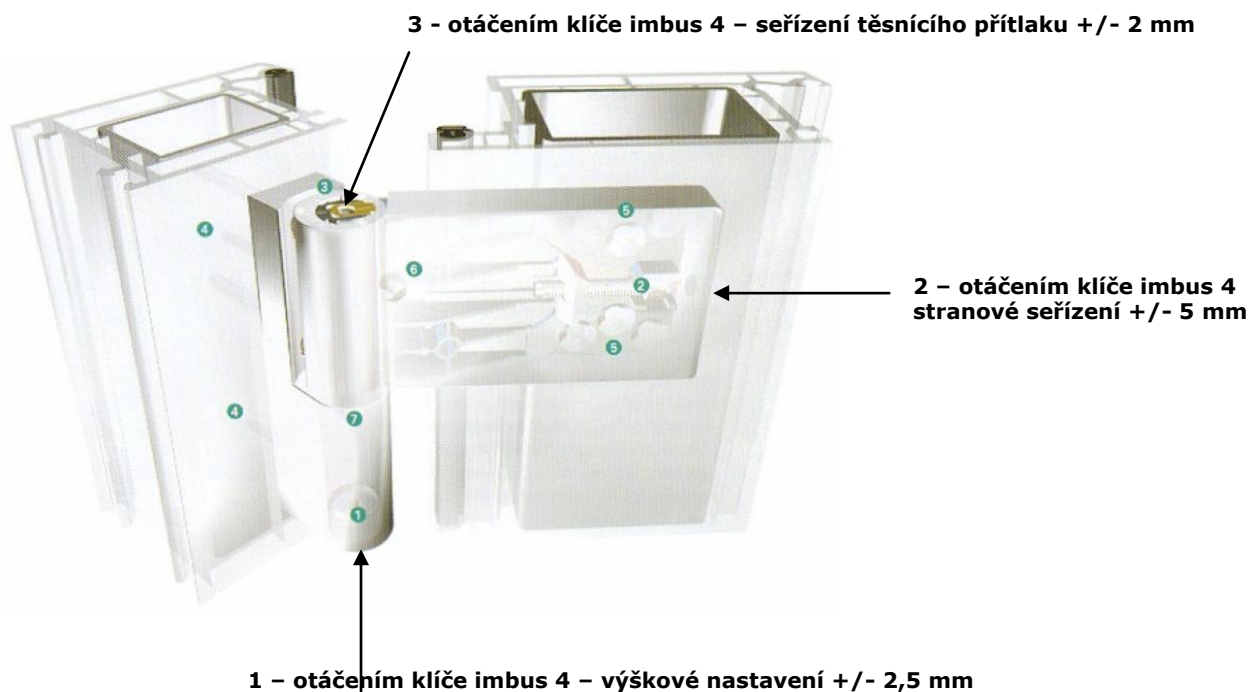
vodorovně i svisle šestihřanný klíč M4.

Svěšení:
při uzavřeném křídle vytáhnout ložiskový kolík směrem dolů.

Zavěšení:
nasadit křídlo na čep, zavěsit, dovřít (neuzavírat klikou). Zasadit ložiskový kolík směrem nahoru.

2.6. Seřízení kování vchodových dveří

3. Údržba oken

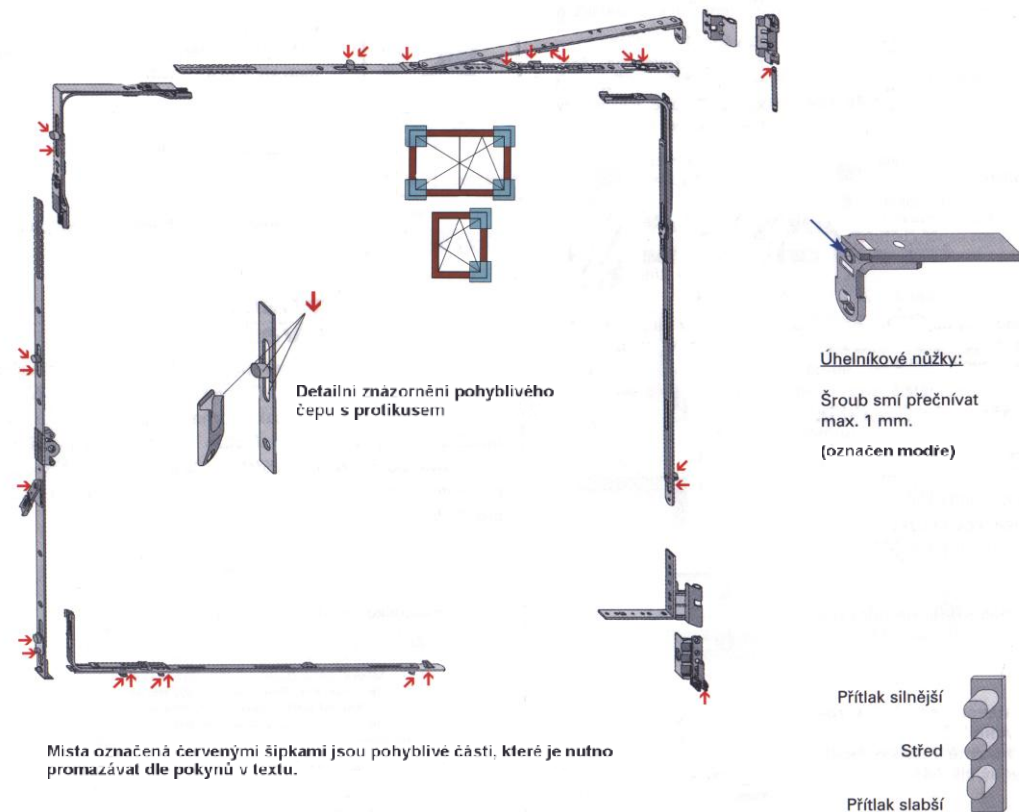
Jako každá jiná část stavby i okna a dveře mohou podléhat neúměrnému zatížení nebo nevhodnému zacházení. Aby tyto výrobky mohly sloužit k Vaší spokojenosti co nejdéle, je nutné jim věnovat náležitou péči. Věnujte proto, prosíme, pozornost následujícím pokynům a doporučením, které Vás seznámí se zásadami údržby těchto výrobků.

3.1. Povrch plastových oken a dveří

- Alespoň dvakrát ročně omyjte povrch plastových oken neutrálním čisticím prostředkem, tedy vlažnou čistou vodou, případně při větším znečištění s příměsí mýdla, neutrálního saponátu nebo jiného kvalitního v domácnostech běžně zavedeného čisticího prostředku. **Nepoužívejte čisticí prostředky a roztoky, které jsou jako nevhodné uvedeny v oddíle 2.2. Povrch plastových oken!**
- Jako nejlepší doporučujeme použít speciální čisticí prostředek (Kunststoff-Fenster-Reiniger) vyvinutý firmou GEALAN. Je určen přímo na čištění plastových oken a lze jej zakoupit u Vašeho prodejce LD OKNA, a.s. případně se obrátit přímo na zástupce firmy GEALAN v ČR. Pomocí tohoto prostředku lze odstranit i silná znečištění. **Při použití tohoto čisticího prostředku je třeba se vyvarovat, aby neředěný koncentrát přišel do styku s černým těsněním oken, jehož povrch naleptává!**
- Při čištění oken a dveří dbejte na to, aby se příliš nenamáčelo černé těsnění rámu či skla. Přílišné množství roztoku by mohlo vnikat pod toto těsnění, odkud jej lze jen obtížně odstranit. Zbytky čisticích prostředků z těsnění neprodleně odstraňte.

3.2. Kování

Jednou ročně promazat pohyblivé části kování. Jedná se především o součásti kování křidel. Promazání se provede vstříknutím malé dávky oleje do přístupných otvorů a pohybáním kliky nahoru a dolů. Vhodný prostředek je mazadlo GT 85 z minerálních olejů s přísadou teflonu PTFE ve spreji nebo obdobné, které lze zakoupit běžně na trhu. Místa k promazání jsou vyznačena na přiložených schématech kování.

3.3. Těsnění

- Ve stejném časovém období doporučujeme ošetření těsnění ze syntetického kaučuku (APTK) glycerinovým roztokem pro oživení jeho funkčnosti.
- Těsnění kontrolujte vizuálně, kontrolujte přibližně jednou za půl roku těsnost mezi křídlem a rámem. Pokud je těsnění poškozené či vykazuje známky většího opotřebení, domluvte s Vaším prodejcem jeho výměnu.

4. Větrání místnosti

Plastové okno splňuje normové hodnoty tzv. spárové průvzdušnosti. Z hlediska praktického využití je však tato hodnota příliš malá a při uzavřeném křídle prakticky k přirozené obměně vzduchu nedochází. Při výměnách starých, např. zdvojených („panelákových“) nebo špaletových oken dochází k podstatné změně režimu cirkulace vzduchu. To může mít v případě, že výměna vzduchu není zabezpečena, za následek vznik plísní. Při osazování do novostaveb, které jsou příliš vlhké, je situace obdobná.

Proto je nutné zabezpečit výměnu vzduchu větráním v kombinaci s vytápěním v chladném období. Aby vzduch mohl být co nejefektivněji obměněn, otevřete zcela alespoň jedno křídlo oken proti sobě třikrát až čtyřikrát za den na dobu 5-10 min. podle období a potřeby. Přitom vypněte topení, pokud to lze. Po uzavření oken topení opět uveďte do chodu. **Častým a intenzivním větráním, případně krátkodobým průvanem v bytě nikdy nic nezkazíte! Dosáhnete tak zdravého klimatu v uzavřeném prostoru.**

Při dodržení výše uvedených zásad a doporučení Vám budou výrobky sloužit k Vaší spokojenosti. V případě pochybností či nejasností se na nás obraťte, naši pracovníci Vám ochotně poradí.